

OXIGÉN

Linde túlnyomásos orvosi gáz

Hatóanyag: 100%, az Európai Gyógyszerkönyvnek megfelelő minőségű oxigén, 200 bar nyomáson (15°C-on).

Gyógyszerforma: túlnyomásos orvosi gáz. A mentőgyakorlatban 2 és 10 literes, 200 bar nyomásra töltött palackokat használunk.

Gyógyszercsoport: orvosi gáz.

Hatása: Az oxigén a légutakon keresztül a belélegzett levegővel jut a tüdőbe. A hemoglobin oxigéntelítettségét és (korlátozott mértékben) a plazmában fizikálisan oldott oxigén mennyiségét növeli.

Javallat: Légzési és/vagy keringési és/vagy toxikus/metabolikus okból létrejött szöveti hypoxia. Ezek részletesebb felsorolása e helyt lehetetlen, de szükségtelen is, az egyes kórfolyamatokat tárgyaló OMSZ eljárásrendekben megtalálható.

Ellenjavallatok: Bár a normál nyomású oxigénkezelésnek nincs abszolút ellenjavallata, az utóbbi időben a javallatok körét kórfolyamatokhoz és ehhez kapcsolódóan oxigéntelítettségi szintekhez kötötten határozták meg, mivel a szükségtelenül nagy oxigénbevitel előnytelennek bizonyult (részletesen lásd az „Oxigénterápia a prehospitalis gyakorlatban” című szabványos eljárásrendben).

Adagolás: A mentőgyakorlatban normál nyomású oxigénterápiát végzünk a fenti javallati körben; egyéb alkalmazási módra (túlnyomásos oxigén-adagolás) technikai lehetőség és (a szénmonoxid-mérgezésben elvileg szóbajövő magasnyomású oxigénkezelést leszámítva) javallat híján itt nem térünk ki. Az adagolás üteme összefügg az adagolás technikai lehetőségeivel. Az oxigénadagolás részleteit lásd az „Oxigénterápia a prehospitalis gyakorlatban” című szabványos eljárásrendben.

Terhesség: terhesség és a szoptatás ideje alatt az oxigén alkalmazható.

Mellékhatás: általában nem azonnal és látványosan jelentkezik. A mentőgyakorlatban kivételes, elhúzódo adagoláskor felléphet légzésdepresszió, és következménye széndioxid-visszatartás azokban a betegekben, akik légzőközpontjának szén-dioxid iránti érzékenysége csökkent (elsősorban COPD-s, asztmás betegek). Heveny, súlyos légzészavarok első ellátásakor azonban e betegek is oxigénkezelésre szorulnak, a vonatkozó eljárásrendek szerint.

Különleges tárolási előírások:

- legfeljebb 25°C -on tárolandó
- a palackokat jól szellőző, az orvosi gázok tárolására elkülönített helyen kell tárolni
- a palackokat fedett, időjárási behatásoktól, szélről védett, száraz és tiszta, gyúlékony anyagoktól és szélsőséges hőmérsékleti viszonyoktól mentes helyen kell tárolni, ütéstől és feborulástól védeni kell azokat.
- a különböző gázokat tartalmazó, továbbá a teli és üres palackokat elkülönítve kell tárolni
- a gázpalackokat a gyártóhelyen történő töltés után ép, sértetlen zárószalaggal kell lezárni
- nem szabad olaj alapú krémet használni, a kéznek tisztának, mindennemű olajtól és zsírtól mentesnek kell lennie
- az oxigénpalack használata robbanás-, és tűzveszélyes! A vonatkozó tűzvédelmi biztonsági szabályokat részletesen ld. az erről szóló szakmai és munkavédelmi anyagokban.

Felhasznált irodalom:

1. <https://ogyei.gov.hu/gyogyszeradatbazis/> 2020. 06. 09.